

RUDAR

GLASILO KOLEKTIVA
RUDARSKO-ELEKTROENERGETSKEGA KOMBINATA VELENJE

Celje - skladišče

D-Per
65/1977

5000013531,5

COBISS 9

LETO XI

PETEK, 25. NOVEMBER 1977

ŠTEVILKA 5

Ob 60-letnici oktobrske socialistične revolucije

Rdeči oktober

Če je bil nauk Marxa in Engelsa luč, ki je razsvetlila protislovja kapitalistične družbene ureditve in razsvetljevala poti k porajanju novih, boljših družbenih odnosov, je bila velika oktobrska revolucija plamen, ki je v sr-
cih stotin milijonov izkoriščanih in zatiranih vsega sveta vžgal revolucio-
narni duh.

(Tito)

Točno ob desetih dopoldne 7. novembra 1917. leta¹ (Opomba uredništva - Razlaga manj poznanih besed in podatkov je na koncu članka.), ko so delavci in vojaki v Petrogradu pod vodstvom boljševiške partije² zavzemali zgradbe začasne buržoazne ruske vlade, poleg njih pa še državno banko, pošto in druge važne objekte, je revolucionarni komite petrograjskega sovjeta³ objavil razglas, v katerem je med drugim rečeno:

"Državljan! Rusije! Začasna vlada je zvržena. Državna oblast je prešla v roke petrograjskega sovjeta delavskih in vojaških deputatov⁴ vojnorevolucionarnega komiteja in garnizona⁵. Stvar, za katero se narod bori: takojšnje predlaganje demokratičnega miru, ukinitve spahijske⁶ lastnine nad zemljo, delavska kontrola nad proizvodnjo, postavitve sovjetske vlade - je stvar, ki je zagotovljena. Živela revolucija delavcev, vojakov in kmetov!"

Istega dne ob dveh in petintrideset popoldne se je pod vodstvom Vladimirja Iljiča Lenina sestal petrogradski sovjet. Na njegovem sestanku je Lenin med drugim dejal: "Prišlo je do zgodovinske prelomnice človeštva, revolucijo je treba dokončno uresničiti." In ko so uporniki pozno zvečer na juriš zavzemali Zimski dvorec, v katerem je bil sedež začasne vlade, se je v Smolnem⁷ začel drugi vseruski kongres delavskih in vojaških sovjetov. Na kongresu so objavili, da je oblast prešla v roke sovjetov.

Tako se je pred šestdesetimi leti začela pod vodstvom boljševiške partije in

Dalje na 2. strani!

Iz vsebine • (Strani 4 - 5) Iz ruske - sovjetske poezije 20. stoletja • (Strani 5 - 6) Moški pevski zbor Kajuh iz Velenja • (Strani 7 - 11) Pogovori z našimi delovnimi jubilarji in upokojenci • (Strani 11 - 17) Naša letošnja organizirana letovanja in rekreacijsko zdravljenje v toplicah - Mnenja udeležencev • (Strani 17 - 18) Zakon nam daje pravice, obenem pa nas obvezuje

njenega genialnega vodje, stratega, organizatorja in soustvarjalca znanstvenega marksizma, Vladimirja Iljiča Lenina prva socialistična revolucija, ki je zrušila oblast kapitalistov, ustvarila državo delavcev in kmetov ter začela novo družbeno dobo, dobo sodobnega razvoja človeštva.

Oktobrska socialistična revolucija je zgodovinska prelomnica v boju delavskega razreda in soznančnica za druge proletarske revolucije in velike socialne preobrazbe v svetu.

Oktobrska revolucija je bila rezultat globokih razrednih protislovij in hudih razmer, v katerih je živel ruski proletarijat. Na šestini površine našega planeta je v slabih štirih mesecih zmagala kot zgodovinska potrditev marksistične misli, teorije in prakse. Zato je obdobje od oktobra 1917 do februarja 1918 Lenin imenoval "Zmagoviti pohod oktobrske revolucije".

Od plamenčka do plamena

Po velikih stavkah in demonstracijah je februarja 1917 prišlo v Petrogradu do oborožene vstaje in strmoglavljenja carizma. Buržoazija je prevzela oblast in postavila začasno vlado, obenem pa so vzniknili delavski in vojaški sovjeti; torej dvovladje v razvoju ruske revolucije.

Lenin je v aprilskih tezah, znanih pod naslovom "O nalogah proletariata v sedanji revoluciji", utemeljil prehod iz prve etape revolucije, ko je prišla na oblast buržoazija, v drugo etapo, ko naj oblast preide v roke proletariata in siromašnih slojev kmetov. Zato sta v tem času postali zelo aktualni zahtevi in gesli "Delavska kontrola v tovarnah!" in "Vsa oblast sovjetom!".

Na prvem vseruskem kongresu sovjetov delavskih in vojaških odposlancev od 16. junija do 7. julija 1917. leta so ostro kritizirali zunanjo in notranjo politiko začasnih buržoaznih vlade. Boljševiki so ostali v manjšini, ker so menjševiki⁸ in eserji⁹ podprli začasno vlado. Zadnji poskus - kakor je rekel Lenin - da sovjeti po mirni poti prevzamejo oblast v svoje roke, so bile velike julijske demonstracije v Petrogradu in drugih večjih mestih, v katerih je sodelovalo na stotisoče ljudi. Množice so zahtevale, da vseruski centralni komite sovjetov prevzame oblast.

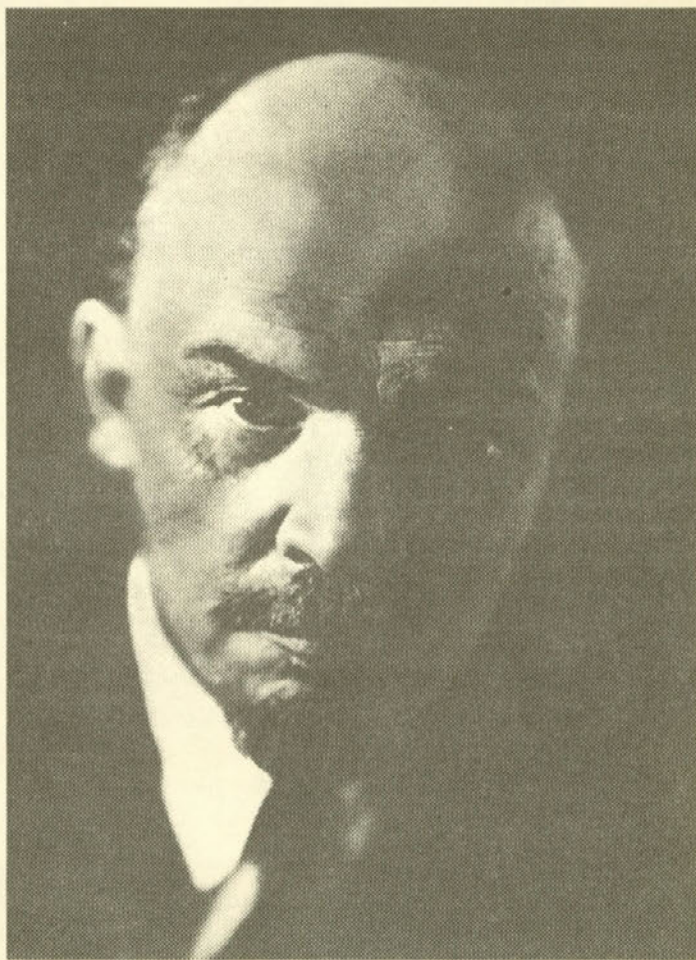
Na šestem kongresu boljševiške partije od 8. do 16. avgusta 1917. leta so sprejeli pomembne odločitve; dogovorili so se za pripravo socialistične revolucije, prekinitev odnosov z začasno vlado in prekinitev imperialistične svetovne vojne.

V mesecu septembru se je začela močna boljševizacija sovjetov, v mestih širom po Rusiji pa je prišlo do velikih stavk. Lenin je iz izgnanstva poslal naročilo centralnemu komiteju boljševiške partije. V njem je zahteval, da morajo boljševiki prevzeti oblast in se pripraviti na splošno vstajo. Na zgodovinski seji centralnega komiteja boljševiške partije 10. oktobra 1917. leta je Lenin podal referat o pripravi na oboroženo vstajo, centralni komite pa je sprejel resolucijo o dvigu oborožene vstaje v državi. Šestnajstega oktobra je

prišlo tudi do odločitve, naj se pri petrogradskem sovjetu ustanovi vojnorevolucionarni komite z Leninom na čelu, ki naj pripravlja oboroženo vstajo.

Pod Leninovim poveljstvom so topovske salve s križarke AURORA naznanile juriš na Zimski dvorec, človeštvu pa začetek poti v srečnejšo prihodnost.

Z zmago velike oktobrske socialistične revolucije - je rekel tovariš Tito - so se začele uresničevati večne težnje človeka in plemenite ideje marksističnega nauka o osvoboditvi delavskega razreda ter drugih izkoriščanih in zatiranih slojev družbe. Veliki oktober je vžgal revolucionarni duh v srcih stotin milijonov delovnih ljudi vsega sveta in jim vlil samozaupanje v njihov veliki boj za novi svet.

Pridobitve in pomen revolucije

Ko je rusko ljudstvo ob močni podpori mednarodnega proletariata v dolgotrajni in krvavi državljanski vojni branilo svojo oblast, se je obenem borilo tudi za bodočnost socializma. Z izredno hudo zgodovinsko izkušnjo je Oktober potrdil sposobnost delavskega razreda, da uspešno organizira izgrajevanje napredne socialistične družbe in presnuje znanstveno marksistično misel v revolucionarno akcijo in ustvarjalnost množic. Zato Oktober zavzema med vsemi družbenimi spremembami posebno mesto. Označuje prihod večine na oblast in

prehod te oblasti v roke proletariata, ki je z lastnim osvobajanjem tudi celotno družbo osvobajal vseh oblik brezpravnosti. Zato lahko s pravico trdimo, da okto-brska socialistična revolucija ne pomeni samo uvelja-vitve proletariata, temveč tudi začetek novega procesa osvobajanja družbe in človeka. Ta proces je Marx ime- noval 'izhod človeštva iz preddvorja zgodovine na tire njegove resnične zgodovine'.

Ko je označeval bistvene spremembe položaja delovne- ga človeka - proletarca in delavskega razreda nasploh, je Lenin 1921. leta v pismu kavkaškim komunistom za- pisal: "Mi smo prebili prvo vrzel v svetovnem kapita- lizmu. Razpoka je narejena. V ognjeviti, nadčloveško težki in utrudljivi vojni proti belim, eserjem in menjševikom, ki jih je podprla cela antanta¹⁰, smo ob- ranili blokade ob tej razpoki. Vam, tovariši komunisti Kavkaza, ni treba prebijati te vrzeli; vi morate ustva- riti novo vrzel, in to z večjo opreznostjo in sistema- tičnostjo in ob izkoriščanju za vas trenutno ugodne mednarodne situacije. Niti Evropa niti ves svet nista 1921. leta več tisto, kar sta bila leta 1917 ali 1918. Ne posnemajte naše taktike, ampak samostojno razmišljaj- te o vzrokih posebnosti naše taktike."

S temi besedami je dal Lenin vedeti vsem komunistom, da so se v treh letih po oktobrski revoluciji okoliščine znatno spremenile in da naj zato v bodoče svojo revo- lucionarno prakso razvijajo na konkretnih izkušnjah.

Čeprav je bila pred šestdesetimi leti Zveza sovjetskih socialističnih republik otok, ki ga je obdajalo kapita- listično morje, je danes socializem postal neizogiben svetovni proces in sistem. Da je svet od Velikega ok- tobra do danes doživel globoke družbene spremembe, je zasluga prav te socialistične revolucije, saj je ta v družbenopolitični praksi odprla proces revolucionar- nih sprememb na mnogih poldnevnikih in vzporednikih našega planeta.

Rdeči oktober bo vedno vrednota

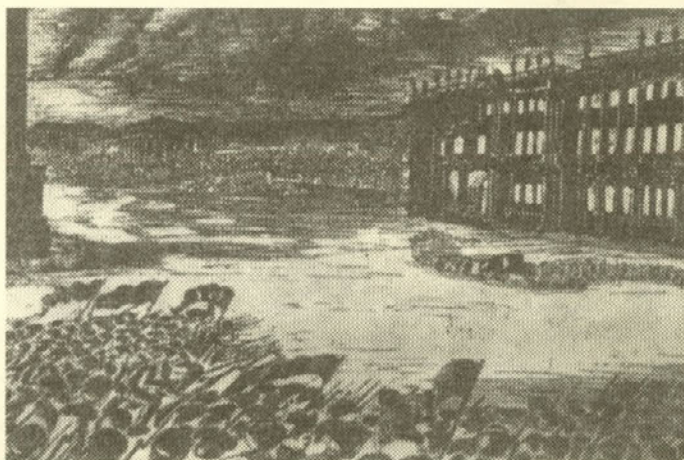
V preteklih šestdesetih letih se je slika današnjega sveta v marsičem spremenila. Na razvalinah koloni- alnih carstev so vzniknile nove moči napredka in miru, ki niso spremenile samo podobe sveta, ampak tudi mnoge družbene odnose, za katere je stoletja veljalo, da so nenadomestljivi.

Oktober je torej bistveno vplival na tokove družbeno- političnega razvoja v svetu in seveda tudi v naši de- želi. To jasno izpričuje borba naših narodov in narod- nosti, pod vodstvom našega delavskega razreda s KPJ na čelu, za narodnostno osvoboditev in revolucionarno preobrazbo Jugoslavije. Recimo!

Ko je 22. junija 1941. leta fašistična Nemčija napadla Sovjetsko zvezo, je centralni komite KPJ še istega dne pozval narode in narodnosti Jugoslavije na odločni boj in obračun z okupatorjem in njegovimi služabniki, ob tem pa poudaril, da je napočil čas, v katerem mora vsako revolucionarno gibanje v praksi potrditi svojo revolucionarno usmerjenost in internacionalistični dolg

Lenin: "Državljeni Rusije! ..."

Juriš na Zimski dvorec

Lenin med deputati

do prve socialistične dežele.

Tovariš Tito pa je v dnevni zapovedi za 7. november 1942 – petindvajsetletnico začetka oktobrske socialistične revolucije – zapisal: "Skupaj s sovjetskim ljudstvom, z našo herojsko zavezniško Rdečo armado in partizani Sovjetske zveze se že 17 mesecev borimo proti fašističnim okupatorjem in njihovim služabnikom – domačim izdajalcem. To je naš dolg našemu ljudstvu, to je naš dolg bratski Sovjetski zvezi, ki premaguje skoraj vse breme te krvave vojne za rešitev človeštva pred fašističnimi osvajalci."

Koliko je veliki Oktober v temeljih pretresel in omajal kapitalistični svet, nam kaže tudi sedanja usmeritev družbenopolitičnega razvoja v svetu. Lenin je genialno predvidel, "da se bodo revolucionarna gibanja večine prebivalstva zemeljske oble, ki so bila prvotno usmerjena v nacionalno osvoboditev, obrnila proti kapitalizmu in imperializmu ter morda odigrala mnogo večjo revolucionarno vlogo, kot jo mi sploh pričakujemo". Ta predvidevanja so se tudi uresničila.

Danes socializem nezadržno raste in stopa v mnogih deželah po lastnih poteh kot neizogiben svetovni družbeni proces. Ta proces navdihujejo ideali stotin milijonov ljudi, ki so več desetletij izgrajevali socializem, tako da se ta ob raznovrstnih oblikah revolucionarnih sil na vseh poldnevnikih in vzporednikih kot bakla razgoreva v boju za napredek, osamosvojitve in enakopravnost vseh narodov in socialističnih sil.

Zmago velike oktobrske socialistične revolucije označujejo naši narodi in narodnosti vsako leto s številnimi manifestacijami v znamenju doseženih zmag vseh naprednih sil v svetu in naših velikih naporov za izgradnjo socialističnega samoupravljanja.

Leninova misel in Rdeči oktober bosta vedno vrednota!

Svetislav NIKOLIĆ

Razlaga manj poznanih besed in podatkov

- (1) 7. novembra 1917. leta = datum začetka oktobrske socialistične revolucije po našem koledarju, po ruskem pa 24. oktobra 1917. leta
- (2) boljševiška partija = stranka boljševikov, pripadnikov revolucionarne, marksistično usmerjene in najmočnejše struje v ruski socialnodemokratski delavski stranki, ki se je izoblikovala na london-skem kongresu leta 1903 (bol'sinstvó = večina); njej nasprotna, reformistična in šibkejša je bila stranka menjševikov (men'sinstvó = manjšina)
- (3) sovjet = svet, sprva revolucionarni, pozneje politični organ oblasti v Sovjetski zvezi
- (4) deputati = poslanci
- (5) garnizon = stalna vojaška posadka

- (6) spahija = zemljiški gospod
- (7) Smolni = palača v Petrogradu, zdaj Leningradu
- (8) menjševiki = Glej opombo pri (2)!
- (9) eserji = člani drobnoburžoazne protimarksistične stranke v Rusiji pred oktobrsko revolucijo in med njo
- (10) antanta = zveza med Anglijo, Francijo in Rusijo, do katere je prišlo v letih 1904 – 1907 in kateri se je leta 1915 pridružila še Italija

Iz ruske – sovjetske poezije 20. stoletja

NR – Razgledi po svetu, 4. novembra 1977.
Prevedel Tone Pavček.

Aleksander Blok (1880 – 1921)

Šel sem – in celo pot v korak
nekakšni so brezumci mi sledili.
Sršeli so pod luno jim lasje
in v grozi, ki je parala srce,
so škrtali z zobmi, se v prsi bili
in škrtanje je v dalj odnašal mrak.

Šel sem – in za menoj ljudje
zamišljeni so vlekli se po cesti.
Nihče ni mislil več na grozo dni,
vdihaale so tiho vonj noči
jim šibke prsi, izmučene v boleti,
in mrtvo jim sklenile so roké.

Pred mano stolp je šel, ognjen, sijajen.
Korake štel sem brezštevilnih trum.
In škrtanje in njihov medli šum
sem srkal vase, srečen in brezkraven.

4. 1. 1902

Vladimir Majakovski (1893 – 1930)

Levi marš (Mornarjem)

Razvrstite se v maršu!
Konec je pavze.
Tiše, govorniki!
Imaš
besedo,
Tovariš mavzer.
Dosti je zákona svetu,
ki sta ga dala Adam in Eva.
Ne prizanašaj zgodovini-kljusetu!
Leva!
Leva!
Leva!

Ej, modrobluzasti!
Grêmo!
Na oceane!
Ali
so križarkam ost priostreno
varni pristani pobrali?!
Kaj kar
britanski lev s krono
kaže zobé, laja in zeva.
Komune predali ne bomo!
Leva!
Leva!
Leva!

Tam
za gorjá obzorjem
so kraji sončni in nepopisni.

Zbor "Kajuh" z zborovodjem Zmagom FRANKOVIČEM (prvi od desne proti levi spredaj) med enim od svojih mnogih lanskih nastopov v domu kulture Velenje

Za glad,
za môr morje
korak milijonski odtisni!
Naj nas stiska plačancev banda,
naj lava železna v nas seva -
Rusije ne podjarmi Antanta.
Leva!
Leva!
Leva!

Naj orlovsko oko bi zamrlo!
Naj v staro obrnemo vrste?!
Svet
stiskaj za grlo,
krêpi na njem delavske prste!
Srčno naprej! Slovesno

z zastavami nébes zadelaj!
Kdo tam koraka z desno?
Leva!
Leva!
Leva!

1918

Anna Ahmatova (1889 - 1966)

Ptice smrti v zenitu stoje.
Kdo Leningradu pomagat gré?

Ne hrumite, bodite tišji -
on diha, živi še, vse sliši:

kako na mokrem baltiškem dnu
sinovi njegovi ječijo v snu,

kako mu nedra, izpita in suha,
k sedmemu nebu hropejo: "Kruha!"

A nebes je neizprosno, trd.
In z vsakega okna gleda - smrt.

28. IX. 1941

Moški pevski zbor Kajuh iz Velenja

Ljudska glasba, narodna pesem, to je umetnost, ki je blizu človeku, ki prestaja trde preizkušnje. Gojijo jo mnogi nadarjeni poedinci, predvsem pa zbori; od otroških do fantovskih in dekliških, moških in ženskih ter raznih mešanih zborov odraslih.

Vsi radi prisluhnemo blagozvočni narodni, viharini borbeni ali vznoseni praznični pesmi. Toda le malokdaj se ob tem zavemo, da tudi zborovsko petje terja trdo delo. Ubrana pesem zazveni iz grl pevcev šele po urah in urah naporenega učenja in vztrajnih vaj. Pevski zbor se uglesi šele po letih skupnega nastopanja. Vendar mu tudi tradicija ne prinaša večne slave. Sloves si je treba pridobivati znova in znova ...

Pevsko društvo, iz katerega je zrasel pevski zbor Kajuh

Pevsko društvo, katerega tradicijo ohranja danes moški pevski zbor Kajuh iz Velenja, je ustanovil Fran KO-RUN - Koželjski, zamisel o ustanovitvi takega društva pa sega v burno prvo leto po končani prvi svetovni vojni.

Delovanje tedanjega pevskega društva je bilo dragocen prispevek k prebujanju narodne zavesti in kulturnemu napredku v Šaleški dolini. Pevci tega društva pa so s svojim delovanjem v zboru, ki ga je vodil Rado PRELOVC,

pomenili več kot kulturno žarišče. Bili so tudi nosilci revolucionarnih in naprednih idej.

Med drugo svetovno vojno je bila dejavnost pevskega društva, katerega naslednik je danes zbor Kajuh, zaradi pritiska okupatorja zelo okrnjena. Ko so se po osvoboditvi domovine vrnili iz narodnoosvobodilne vojske člani društva Leopold KALIŠNIK, Jože LEKŠ, Rudi HU-DOVERNIK, Tone in Edo GOROGRANC, Vili ZAKUŠEK, Franc ŠTERBENK, Mirko SKAZA, Janko LUKMAN in drugi, pa je društvo ponovno zaživelo. Zbor društva je takrat štel več kot 15 članov, vodil pa ga je Ciril VENIŠNIK.

Konec leta 1945 so se pevci odločili, da dajo društvu ime moško pevsko društvo SVOBODA Velenje. Zbor tega društva je vrsto let uspešno vodil Janko LUKMAN. Njegovo mesto je leta 1953 prevzel zborovodja BEUERMAN, ki je kmalu okrepil pevske vrste kar na prek sto članov. Zaradi velikega števila pevcev je zborovodji Beermanu pomagal pri vodenju zbora tudi Ludvik GLAVNIK. Ko je manjšo skupino starejših pevcev prevzel prejšnji vodja zbora Lukman, sta Beerman in Glavnik vodila še okrog osemdeset pevcev. V obdobju največjega gospodarskega in družbenega razvoja Velenja je torej doseglo razcvet tudi moško pevsko društvo SVOBODA Velenje.

Društvo dobi ime KAJUH, pokroviteljstvo nad njim pa prevzame naš rudnik

Zbor pevskega društva SVOBODA Velenje je s svojim kulturnim poslanstvom na svoj način prispeval k izgradnji nove družbe. S pesmijo je vlival nove moči in voljo delovnim ljudem naše doline v njihovih naporih za boljšo prihodnost. Sodeloval je na vseh masovnih manifestacijah in pri udarniškem delu. Med drugim je priredil tudi pevske revije in tekmovanja.

Leta 1956 je vodstvo društvenega zbora v celoti prevzel Ludvik GLAVNIK, društvo pa se je preimenovalo v pevsko društvo KAJUH. Nad njim je pokroviteljstvo prevzel rudnik lignita Velenje, saj je večina pevcev izhajala iz rudarskih vrst.

Novi zbor je imel 35 članov. Pričel je z načrtnim in intenzivnim delom. To ga je privedlo do vidnejših uspehov tudi izven Šaleške doline. Leta 1958 je uspešno nastopil na republiški reviji pevskega zbora odraslih v Kranju, kar mu je dalo nove pobude in voljo za še aktivnejše delovanje. Pod vodstvom zborovodje Glavnika je 15. decembra 1962 pevsko društvo KAJUH uspešno izvedlo srečanje rudarskih pevskega zbora v Velenju.

Uspehi velenjskih pevcev so se vrstili neprenehoma. Najbolj plodno je bilo njihovo nastopanje v letu 1967. 'Kajuhovci' so zasedli prvo mesto na reviji rudarskih pevskega zbora v Zagorju ob Savi. Ludvik Glavnik pa je za uspešno vodenje zbora še isto leto ob občinskem prazniku prejel Kajuhovo nagrado.

Pevsko društvo slavi 50-letnico delovanja

Bližal se je prvi pomembnejši jubilej društva. Zato se je njegov zbor še z večjo vnetostjo loteval dela. Dosegel je takšno kvaliteto, da je bil sposoben za snemanje v radijski hiši. Konec leta 1968 so v RTV Ljubljana posneli tonsko zelo uspešen nastop velenjskih pevcev. Potem se je pevsko društvo Kajuh prvič predstavilo tudi na televiziji. Postal je znan širom po Sloveniji.

V letu 1970, ko je društvo praznovalo 50-letnico svojega delovanja, je priredilo v Velenju samostojen koncert. Pevsko društvo Kajuh je ob tej priložnosti izvedlo tudi tekmovanje pevskega zbora celjske regije.

Vodstvo zbora je zaradi bolezni Ludvika Glavnika leta 1972 prevzel Zmago FRANKOVIČ. Takrat je zbor spremenil tudi svojo sestavo. Vanj se je vključilo večje število novih članov, skupno pa je zbor štel 30 pevcev. S prizadevnim delom zborovodje Frankoviča, ki zbor vodi še danes, in trdno voljo pevcev je zbor pripravil nov program pesmi.

Načrti zbora za prihodnost so ambiciozni

Moški pevski zbor Kajuh iz Velenja tudi danes verno ohranja dolgoletno tradicijo. Sledi hitremu napredku družbenega življenja, predvsem pa si prizadeva izpolnjevati del potreb po kulturnem življenju. Tako je njegovo glavno poslanstvo: posredovati ljudem v naši dolini tako pesem, da bi jim praznični dnevi bili še bolj praznični, trenutki nesreč pa čim manj žalostni.

Zaradi takšne programske usmeritve ima pevski zbor Kajuh v načrtu za prihodnost snemanje pesmi za radijski postaji Velenje in Ljubljana, rudarskih pesmi za našo delovno organizacijo in žalostink za KOC Velenje. Seveda pa ima v programu tudi stalno nastopanje na svečanostih v občini, prirejanje samostojnih koncertov ter sodelovanje na drugih prireditvah.

Da bo lahko uspešno izpolnjeval tako obsežen program dela, bo nedvomno moral še naprej zvesto slediti svojim osnovnim ciljem, vsekakor pa mu bo potrebna tudi vsestranska podpora vseh, katerih hotenja zadovoljuje.

Uredništvo

RUDAR — Glasilo kolektiva Rudarsko-elektroenergetskega kombinata Velenje, naslov splošne uprave: Velenje - Rudarska 6, telefon h. c. 851-100

Za izdajanje skrbi uredniški odbor. Odbor sestavljata:

- a) delegacija samoupravnih in družbenopolitičnih organov TOZD in DSSS REK Velenje: Franc Avberšek (RLV-JV), Franc Kos (RLV-JZ), Viktor Jurčič (RLV-JS), Vilijam Romih (RLV-SI, B), Anton Čas (RLV-PRP), Ludvik Hribar (RLV-MT), Anton Ribarič (RLV-STR), Franc Miklavčič (RLV-JG), Franc Druks (RLV-KL), Maks Lomšek (TES), Pavle Planinc (ESB), Ivan Ribič (PZS), Franc Kramer (ZO), Emil Medvedek (AP), Silvo Petak (TISK), Miro Makimovič (PGM), Dragica Zapane (DPC), Mirko Zelnic (DSSS);
- b) delegacija delavcev in njihovih stalnih sodelavcev pri glasilu: Todor Jelen (DSSS — odgovorni urednik), Rafael Batilj (DSSS — glavni in tehnični urednik), Stojan Saje (DSSS — novinar), Roman Mija (DSSS — tajnik glasila), Lojze Ojsterlek (DSSS — fotografske storitve), Mirko Birjak (glavni direktor REK Velenje — stalni sodelavec; njegov namestnik Ludvik Mali, DSSS), Lojze Filipinčič (tajnik samoupravnih organov REK Velenje — stalni sodelavec), Božena Sramel (tajnik delegacij REK Velenje — stalni sodelavec), Miha Pevnik (tajnik družbenopolitičnih organov REK Velenje — stalni sodelavec), Tone Seliga (tajnik OK SZDI Velenje — stalni sodelavec).

Predsednik uredniškega odbora: Anton Ribarič

Naslov uredništva: Velenje — Preleznova 5 (kadrovsko-socialni sektor DSSS, soba 31 — telefon interno 260)

Tiska TISK REK Velenje — Velenje, Fotova 10 (telefon 850-566) • Glasilo prejema vsi člani kolektiva brezplačno • Izhaja po potrebi • Naklada v vili letnih izdanih • 100 izvodov

Pogovori z našimi delovnimi jubilanti in upokojenci

Polde DVORŠAK:
20 let dela pri nas

Polde Dvoršak je po poklicu visoko kvalificirani ključavničar in strojni delovodja. Pri nas je začel delati leta 1957, in to v rudniku. Vendar rudnik je kmalu zapustil in se zaposlil pri nekdanji velenjski elektrarni. Po združitvi bivše velenjske elektrarne s šoštanjsko pa je odšel v TE Šoštanj, kjer je že vrsto let skupinovodja pri vzdrževanju turbinskih in kondenzacijskih naprav.

V začetku pogovora je Polde povedal:

"Rodil sem se leta 1935 v Črncu pri Brežicah, kjer sem s starši živel do okupacije. Takrat pa so našo družino izselili v Nemčijo in tako sem najlepša otroška leta preživel v izgnanstvu.

Po končani vojni smo se vrnili v domovino in prišli v Radeče pri Zidanem mostu, v Radečah sem začel in končal slovensko osnovno šolo in se po njej odločil za poklic kovinarja. Zanj sem se izučil v Mariboru leta 1952.

Po končani poklicni šoli sem delal kot strojni ključavničar v mariborskih delavnicah železniških vozil "Boris Kidrič". V njih sem ostal do leta 1955, ko so me vpoklicali v JLA.

Leta 1957 sem prišel v Velenje. Najprej sem se zaposlil pri rudniku in potem v bivši velenjski elektrarni. Po združitvi velenjske elektrarne z novo šoštanjsko - oba agregata njene prve faze sta takrat že redno obratovala - pa sem prišel v TE Šoštanj, kjer sem kmalu opravil še tečaj za visoko kvalificiranega ključavničarja.

Kot VK ključavničar sem v TE Šoštanj delal v skupini za vzdrževanje turbinskih in kondenzacijskih naprav in postal tudi vodja te delovne skupine, ko sem končal še delovodsko šolo strojne smeri."

Poldeta poznamo tudi kot neutrudnega družbenopolitičnega delavca in samoupravljalca. Zato smo ga poprosili, da nam nekaj več pove tudi o tem svojem delu.

Ustregel nam je.

"Ob svojih uspehih in neuspehih sem se od prve zaposlitve pa do danes po svojih sposobnostih vedno zavzemal za socialistični samoupravni razvoj naše družbe," je dejal. "Leta 1958 sem postal tudi član ZK. In od takrat naprej sem prevzemal tudi tako odgovorne funkcije, kot sta sekretar osnovne organizacije ZK in član komiteja občinske konference ZKS. Dosti pa sem delal tudi v družbenopolitičnih in samoupravnih organih celotnega elektrogospodarstva Slovenije.

Omenim naj še, da sem bil tudi predsednik delavskega sveta bivše TOZD REK Velenje - TE Šoštanj."

Ob koncu pogovora pa je Polde dejal:

"Priznati moram, da mi je zaradi družbenopolitičnega dela velikokrat primanjkovalo prostega časa tako zase kot za družino. Vendar tega mi ni žal, saj lahko ugotavljam, da smo v TE Šoštanj in celotni Šaleški dolini v zadnjih dveh desetletjih zelo napredovali tako na tehničnem področju kakor tudi pri delavskem samoupravljanju in splošnem družbenem razvoju.

Ob tem naj omenim, da sta mi najbolj ostala v spominu konec izgradnje in začetek obratovanja III. faze TE Šoštanj. In to zaradi tehničnih pomanjkljivosti nanovo zgrajenega kotla te faze, ki so še bolj povečale krizo v preskrbi gospodarstva z električno energijo v zimskem obdobju 1972/1973. Ne nazadnje pa tudi zaradi tega, ker je ta tehnični problem vplival tudi na našo samoupravno organiziranost. Dejal bi: kot sekretar osnovne organizacije ZK v TE Šoštanj sem bil v tem času, ko je bilo treba izredno hitro in uspešno ukrepati, v najbolj nevšečni in odgovorni situaciji v vseh svojih dosedanjih delovnih letih!

Vendar čas teče. Ti problemi so zdaj za nami, prebrodili smo jih uspešno; za nami je tudi sprejetje novih ustav in zakona o združenem delu. Novi ustavi in ta zakon pa postavljajo delavca v samoupravnem sistemu na pravo mesto. Seveda pa bo za popolno uresničenje teh aktov nujno potrebno neprestano prehajanje od besed k dejanjem.

Za sklep pa naj rečem: življenje delavca, neposrednega proizvajalca in samoupravljalca, ki je prizadeven in aktiven, je sicer naporno. Toda ob zavesti, da dela zase in v korist celotne naše družbene skupnosti, je tudi lepo."

Branko BIŠKOP:
10 let dela pri nas

Branko Biškop je skupinovodja v nanovo organizirani temeljni organizaciji "Plastični izdelki". Po poklicu je

kvalificirani kopač, vendar rudarski poklic je zaradi invalidnosti moral opustiti. Pri proizvodnji plastičnih izdelkov dela že od ustanovitve obrata za to dejavnost v bivši delovni organizaciji RLV.

Bilo je sredi tedna dopoldan, ko sem se ustavil na Prešernovi 6 v Velenju pred vrati Brankovega stanovanja. Narahlo sem pozvonil, saj sem vedel, da se je komaj pred nekaj urami vrnil z nočne izmene. Hitro mi je odprl in me povabil v sobo, čeprav sem videl, da sem ga zmotil med počitkom. Izmenjala sva nekaj besed o nočnem delu in spanju podnevi. Potem je Branko začel pripovedovati o svojem življenju; najprej o mladosti.

"Na svet sem prišel leta 1948 v Šaleku pri Velenju. V osnovno šolo sem hodil v Velenju. Živel sem pri starejši sestri in njenem možu rudarju. Zato me je pritegnil rudarski poklic. Rudarsko poklicno šolo sem obiskoval pri RŠC Velenje in jo 1965. leta končal z odličnim uspehom. Zatem sem vse do odhoda k vojakom delal v jami Škale kot inštruktor rudarskega praktičnega pouka pri RŠC."

K vojakom je Branko odšel leta 1967, naslednje leto pa se je že vrnil k staremu delu. Vendar ne za dolgo; januarja 1969 je začel delati pri našem rudniku. Takole se spominja tistega obdobja!

"Bil sem prvopisani na enem od čel v jami Vzhod. Mehanizacije še nismo imeli, delali smo ročno. Večinoma smo odkopavali v stropu. 'Grabili smo ga,' da je bilo veselje! Delo se nam ni zdelo preveč težko, saj smo bili v skupini pretežno mladi in že izkušeni rudarji. Tudi razumeli smo se zelo dobro. Če je eden rekel: 'Dajmo, fantje!' - smo vsi poprijeli. Tako je šlo, živo se spominjam, iz dneva v dan. Toda prav ta zagnanost za delo me je spravila iz jame. Telo ni vzdržalo vseh naporov. Zaradi invalidnosti sem moral rudarski poklic opustiti ..."

Ko mi je pripovedoval o tem, ni mogel skriti, kako je zaradi tega prizadet. Besede so mu zastale, in iz vlažnega leska v očeh sem razbral, kaj se v njem dogaja. "Vse bi dal, da bi še danes lahko delal v jami," se mu je nazadnje le posrečilo povedati. Za kratkim vzdihom pa je še rekel: "To smo bili 'kameradi'! Še danes se večkrat dobimo zunaj!"

Konec 1971. leta je Branko začel delati v obratu bivše delovne organizacije RLV za proizvodnjo plastičnih izdelkov. Najprej je delal pri mlinu za odpadne embalažne trakove. Nato so ga zaradi poškodbe očesa premestili na delovno mesto navijalca trakov. Po enem letu pa je postal vodja proizvodnih linij. Zdaj že četrto leto opravlja to delo.

"V temeljni organizaciji 'Plastični izdelki' imamo zdaj dve taki liniji," je povedal. "Eno imamo za proizvodnjo plastičnih trakov, drugo pa za sintetične niti - monofile. V eni izmeni delava ob linijah dva delavca, v vseh izmenah pa nas je skupaj z vzdrževalci osem. Moje delo je skrb za nemoten potek proizvodnje in kontrola kvalitete izdelkov, poleg tega pa pomagam vodji izmene celotnega obrata za proizvodnjo plastičnih izdelkov.

Omenim naj še to, da v eni izmeni izdelamo prek 700

kilogramov plastičnih trakov in blizu 130 kilogramov monofilov. Mesečni skupni prihodek pri proizvodnji trakov in monofilov pa doseže dobro polovico skupnega mesečnega prihodka naše temeljne organizacije.

Naša proizvodnja v glavnem dobro poteka; le pri tehnološki obdelavi imamo včasih težave, in to predvsem zaradi različne kvalitete surovine. Nekaj problemov pa imamo tudi zaradi okvar na linijah, ki jih je treba takoj odpraviti."

Branko ni le vesten proizvodni delavec. Zelo aktiven je tudi pri samoupravljanju in v družbenopolitičnih organizacijah. Nazadnje je bil delegat v delavskem svetu bivše TOZD "Plastika in zaščitna sredstva" in član komisije za izrekanje ukrepov zoper kršitev delovnih obveznosti v tej TOZD. Od leta 1965 je tudi član zveze komunistov.

O svojem malem delovnem jubileju in pričakovanjih za prihodnost pa je povedal tole!

"Deset let dela pravzaprav ni tako veliko. Kar hitro so minila. Vendar vseeno čutim ob tem zadovoljstvo. In to zaradi tega, ker sem toliko časa zdržal v enem kolektivu. Seveda pa bi moje zadovoljstvo bilo še večje, če bi še vedno lahko delal v jami.

Sicer pa si želim, da bi bil v bodoče vsaj toliko zdrav, kot sem zdaj; da bi zmozel opravljati svoje sedanje delo.

Vprašujete še, kaj pričakujem od naše nove organiziranosti? Vsekakor vse najboljše! Nova organiziranost bo verjetno od vsakogar terjala več odgovornosti in skrbi, bo pa zato vsak lahko bolj vplival tudi na odločanje o pogojih in rezultatih svojega in skupnega dela.

V tej zvezi naj omenim še skupno željo nas invalidov! ... Upamo, da bo tudi v bodoči sestavljeni organizaciji združenega dela REK Velenje dovolj razumevanja za reševanje problemov invalidov; posebno problema ustreznega zaposlovanja."

Franc ZAJC;
10 let dela pri nas

Franc Zajc je izmenovodja storitvenega oddelka v nanovo organizirani temeljni organizaciji RLV - Zunanja dejavnost. Po poklicu je rudarski tehnik. Pri našem rudniku je začel delati leta 1963.

Rodil se je leta 1944 v Braslovčah, kjer je končal osnovno šolo, po njej pa v Velenju triletno poklicno rudarsko šolo pri RŠC. Za poklicno šolo se je odločil iz po-

trebe po čim prejšnji osamosvojitvi, pa tudi zato, ker s stroški šolanja pri RŠC ni imel problemov.

Po končani poklicni šoli maja 1963 je kot kvalificirani kopač začel delati v jami Vzhod. Naslednje leto je odšel k vojakom, po prihodu domov pa se zopet vrnil v jamo. Delal je na odkopu in pri vzdržbi. Potem se je odločil za nadaljnje šolanje. O vzrokih za to odločitev je povedal tole.

"Leta 1970 sem se zaradi želje po večjem strokovnem znanju in zato, da bi prišel do lažjega dela, ker mi je nagajala hrbtenica, vpisal v srednjo tehniško rudarsko šolo v Velenju. Ko sem šolo končal, sem hotel zopet v jamo. Toda eno leto bi moral biti pripravnik, ker sem zaradi šolanja prekinil redno delovno razmerje. Spričo tega, v glavnem pa zaradi zdravstvenih razlogov, sem se leta 1973 zaposlil v bivši TOZD Zunanji obrati."

Franc Zajc je zdaj izmenovodja storitvenega oddelka v temeljni organizaciji Zunanja dejavnost. Ta temeljna organizacija pa - kot vemo - združuje dele bivše TOZD Zunanji obrati, ki so vedno večidel delali za proizvodnjo premoga.

V tem oddelku je okrog 40 delavcev, naloga izmenovodje oddelka pa je razporejanje delavcev za delo, kontrola njihovega dela (zlasti z vidika upoštevanja predpisov za varnost pri delu) pa ugotavljanje opravljenega dela in dnin ter še marsikaj drugega. Franc je v tej zvezi dejal:

"V jami sem delal fizično. Zato se mi je zdajšnje delo skraja zdelo enolično, 'šihti' pa zelo dolgi. Potem pa sem se na novo delo počasi privadil. Ker imam pri njem veliko opraviti z ljudmi, se mi zdaj zdi kar zanimivo, čeprav je tudi precej odgovorno.

Delavci storitvenega oddelka nimajo lahkega dela. Izpostavljeni so vsem vremenskim spremembam in dvigujejo težka bremena, tako da pri njihovem delu kaj rado pride do telesnih poškodb. Pa še zelo raznoliko delo imajo; kar naprej se morajo premeščati od enega dela k drugemu. Le dve ali tri skupine v oddelku imajo bolj stalno delo.

Kaj delajo naši delavci? Večinoma za jamo. Nakladajo in razkladajo gradbeni in drug material. Petnajst jih opravlja to delo v treh izmenah, večina preostalih pa v prvi.

Štiri naše delavce imamo pri mostnem dvigalu na jašku Preloge. Nekaj jih je pri transportu jamskega materiala med skladiščnimi prostori in jaškom. Naš delavec je tudi spremljevalec na lokomotivi, s katero prevažamo vagončke na območju jaška Preloge. Eno skupino imamo tudi za razkladanje železniških vagonov in selitve z rušljivih področij RLV ter dostavo opreme v pisarne REK Velenje.

Občasno pa naši delavci delajo še za hidrološko službo in pomagajo pri transportu jamske mehanizacije."

Zatem je Franc omenil še nekaj težav, ki venomer pestijo njihovo delovno enoto. Rekel je, da imajo pet viličarjev, ki pa so že precej izrabljeni, in da bi zato potrebovali vsaj enega novega. Največji problem za njihovo enoto - je dejal - pa je primanjkovanje pokritih skladiščnih prostorov, in to, da je večina površin za

odlaganje materialov malih in makadamskih; torej za občutljive materiale povsem neustreznih.

In še tole je dejal:

"Potrebovali bi tudi prostor, kjer bi se zjutraj zbrali in dogovorili za delo, ob hladnem vremenu pa včasih pogreli, saj tak prostor terjajo tudi predpisi za varnost pri delu. Skratka, še marsikaj bo treba urediti tudi zato, da med našimi delavci ne bo prihajalo do tolikšnega števila invalidov kot doslej. Na drugi strani pa tudi zaradi tega, da se bo zmanjšalo odhajanje delavcev iz naše delovne enote, ki je zdaj tudi pri kvalificiranih delavcih precejšnje. To pa je tudi razumljivo, njihovi osebni dohodki so razmeroma nizki in zato marsikdo raje odide, kakor da bi zaradi slabih delovnih razmer tvegval zdravje.

Ob vsem tem ne gre spregledati tudi tega, da jamski delavci večkrat gledajo na nas, ki nismo v jami, a delamo zanjo, malo po strani. Saj če v jami ne gre vse gladko, hitro krivijo nas za težave. Kadar v jami dosežejo uspeh, pa radi spregledajo, da so k uspehu prispevali svoj delež tudi delavci zunaj jame."

Ob tem pa je Franc izrazil upanje, da se bodo za njihove delavce zdaj, ko so samoupravno tesneje povezani z RLV, delovne razmere lahko v marsičem izboljšale.

In še njegov odgovor na vprašanje, kako preživlja prosti čas!

"Glede na to, da se na delo vozim iz Braslovč, mi prostega časa ne ostaja prav dosti. A vseeno izredno študiram na višji šoli za varstvo pri delu v Ljubljani. Zdaj sem v drugem letniku in upam, da bom odslej lahko malo hitreje študiral, saj mi je moja bivša temeljna organizacija odobrila šolanje in s tem tudi dopust ter povračilo stroškov šolanja.

Poleg službe in študija pa mi je v največje veselje planinarjenje ... Če le morem, grem v hribe."

Naš upokojenec
Franc DREV

Bilo je pozno poletje, ko sem ga obiskal na domu v Lolkovici. Ustavil sem se pred hišo s številko 19 in vprašal po gospodarju. Notri ga ni bilo; nekje v bližini je sušil otavo. Delo je ravno skončal, ko ga je mlajši sin poklical. Zato je bil kmalu pri hiši.

Prišel je s hitrimi in gibčnimi koraki, v roki je nosil grablje in na razžarjenih licih mu je igral nasmeh. Nasmeh, ki kaže človekovo zadovoljstvo. Nasmeh, s kakršnim ljubezniv človek pozdravlja znanca in tujca ...

Prijazno me je sprejel in povabil na vrt, kjer sva se usedla v udobna naslonjača. Ob medsebojnem spoznavanju sva kramljala o tem in onem; o letini pa o domačih opravilih, ki ga sedaj, ko je v pokoju, povsem zaposlujejo. Potem sem ga prosil, naj kaj pove o svojem življenju in delu do upokojitve. Franc Drev se je v mislih zazrl v svojo mladost in začel:

"Lokovica je moj rojstni kraj, rodil pa sem se 1923. leta. Šest otrok nas je bilo v naši delavsko-kmečki družini. Oče je delal v rudniški separaciji, doma pa je bila tale mala kmetija.

V šolo sem hodil v Šoštanj, jo končal in po njej nekaj časa služil pri sosedu na kmetiji, potem pa sem se šel učiti k stricu, ki je bil zidarski polir. Dve leti sem delal kot njegov pomočnik. Moj uk je prekinila vojna.

Po osvoboditvi sem dober mesec delal v Šmartnem ob Paki pri zidarskem mojstru Korošču, zatem pa sem se zaposlil pri RLV. To je bilo novembra 1945. leta."

Takrat je bilo obdobje obnove porušene domovine. Obnoviti je bilo treba tudi stare objekte našega rudnika in zgraditi nove. Zato so zidarje še kako potrebovali.

Franc Drev je postal normirec v gradbenem obratu rudnika. Sodeloval je pri izgradnji upravnih stavb, garaž in tehnice na Jašku Škale ter pri drugih delih. Vodil je tudi postavitev restavracije pri Velenjskem jezeru. Spominja se, da je bila pri vseh delih potrebna velika mera sposobnosti, iznajdljivosti pa tudi zagnanosti, saj je v tistem času bilo težko za material in prevoze, še težje pa za denar. Zato so veliko delali tudi udarniško.

Vmes, leta 1948, je Franc obiskoval gradbeno delovodsko šolo v Celju. Po uspešno končani šoli je delal pri rudniku brez prekinitev. V gradbenem obratu je ostal do leta 1954, potem pa je šel v jamo, ker mu je delo v izmenah bolj ustrezalo. O delu v jami je povedal:

"Delal sem pri permanizaciji prog, v nekdanji delovni enoti RLV - Jamske investicije, katere naslednica je zdaj temeljna organizacija Jamske gradnje.

To delo je bilo takrat precej težavno; oblaganje prog s kvadri in betoniranje je potekalo ročno. S prehodom na zdajšnjo tehnologijo permaniziranja so se razmere v marsičem zboljšale. Na primer, sedaj brizgajo beton s stroji.

Ob delu sem se še naprej izobraževal. Leta 1961 sem bil med prvimi, ki so končali enoletno nadzorniško šolo v Velenju.

Takoj potem, ko sem opravil še strokovni izpit za rudarskega nadzornika, so me dali za nadzornika k permanizaciji v jami Preloge, pozneje pa sem to delo opravljal tudi v drugih delih rudnika.

Povem naj, da se mi je to obdobje še posebej vtisnilo v spomin zaradi ponosa, da sem uspešno opravil nadzorniško šolo in dobil delo nadzornika. Kakšno delo je bilo to? Vodil sem skupino, v kateri je bilo trideset delavcev. Ker so bila naša delovišča razpotegnjena po velikem delu jame, jih je bilo težko kontrolirati. Na srečo pa sem imel v skupini stalne in zanesljive delavce; vsak je poznal svoje delo in zato nisem imel težav z njimi. Dobro smo se razumeli!"

V treh desetletjih dela v našem rudniku se je Francu nabralo veliko spominov. Toliko, da prav vseh v najinem kratkem pogovoru ni mogel izbrskati na dan. Nekateri delčke poti, ki jo je prehodil v našem kolektivu, je le delno osvetlil. Zato naj iz teh odlomkov njegove pripovedi povzamemo le tole!

Franc Drev je delal kot nadzornik v našem rudniku že leta 1961, in sicer pri nekdanjih Jamskih investicijah na Zahodu, od leta 1962 pa na Vzhodu. Čez dve leti so ga premestili k jamski gradbeni skupini. Leta 1966 je opravil strokovni izpit za jamskega nadzornika gradbenih del. Kot nadzornik je bil vse od leta 1961 tudi aktiven član jamske reševalne čete.

Za vestno in vztrajno delo je dobil ob 20-letnici svojega dela pri rudniku nagrado in diplomu, ob 100-letnici rudnika pa zlato značko.

V penzijo je šel 26. februarja letos.

Ob koncu pogovora sem ga poprašal še o njegovi pretekli in sedanji družbenopolitični aktivnosti, izrabi prostega časa in željah za prihodnost. Tole je odgovoril!

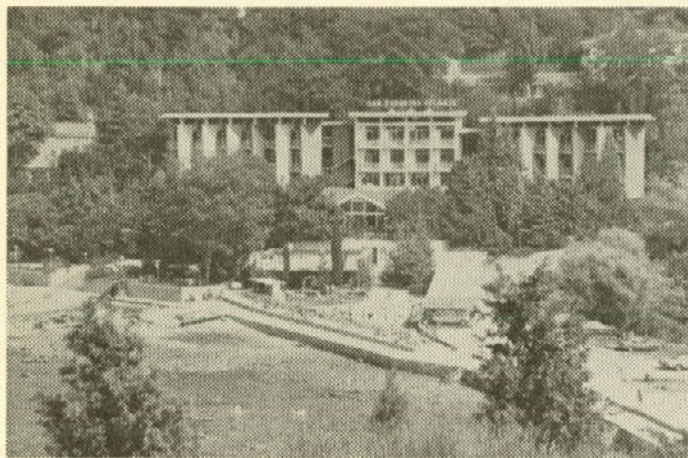
"V prvem obdobju dela v RLV sem bil v gradbenem oddelku dalj časa predsednik sindikata, pozneje pa tudi predsednik delavskega sveta RLV in zatem član centralnega delavskega sveta RLV. Še zdaj pa sem član komisije za krvodajalstvo pri organizaciji Rdečega križa REK Velenje in stalni krvodajalec. Doslej sem kri dal že 23-krat in imam značko za 20-krat darovano kri.

V kraju, kjer živim, me prav tako povsod 'porabijo'. Dolgo časa že delam v prosvetnem društvu krajevne skupnosti Lokovica, ki skrbi za prirejanje proslav in drugih prireditev; včasih pripravi tudi kakšno igro. Sodelujem pri izgradnji novega gasilskega doma in popravljanju zadružnega doma naše krajevne skupnosti. Kot delegat delegacije za zbor krajevnih skupnosti v skupščini velenjske občine moram biti v stalnem stiku z našimi krajani in mnogimi drugimi občani v občini Velenje, saj tudi pri nas ne manjka problemov, ki jih skoraj ni mogoče reševati brez pomoči širše družbene skupnosti. Na primer, v naši krajevni skupnosti imamo dosti slabih cest, ki jih vseh prav gotovo ne bomo zmogli sami urediti!

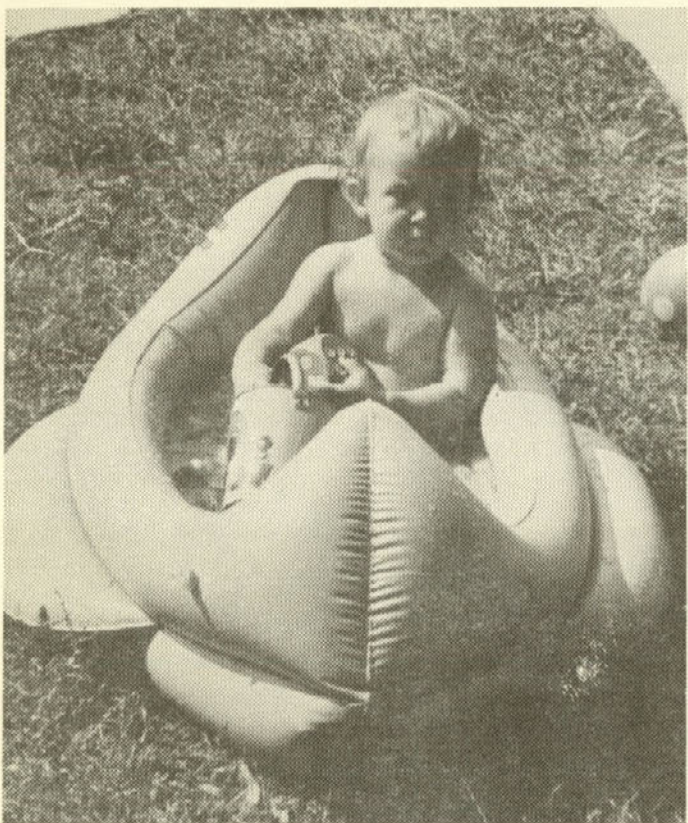
Prosti čas?! Malo ga je, malo. Doma je kmetija; nekaj živine imamo pa malo njiv, travnikov, sadovnjakov in gozda. S tem je delo. In v glavnem ga opraviva sama z ženo, saj sta hčerka in starejši sin zaposlena, mlajši sin pa gre zdaj v 1. letnik RŠC Velenje.

Včasih je res manj dela. Takrat pa zelo rad grem v Velenje, kjer se dobimo s 'kameradi' iz jame. Tudi nekaj družabnosti mora biti! Pa loterijo igram že od konca vojne. To je moja najljubša zabava.

Za naprej si želim samo zdravja. Če bo to, bo vse v redu. Veselilo pa bi me - kakor verjetno tudi druge - če bi se upokojenci iz REK Velenje ali vsaj RLV vsako

Fiesa 1977

Fiesa 1977

Fiesa 1977

leto sestali. Srečanje delavcev iz REK Velenje, ki smo šli letos v pokoj, ob rudarskem prazniku, 3. juliju, je bilo namreč prav lepo in prijetno."

•

S Francem Drevom, Francem Zajcem in Brankom Biškopom se je pogovarjal Stojan SAJE, s Poldetom Dvoršakom pa Maks LOMŠEK.

Prihodnjič nadaljevanje!

Naša letošnja organizirana letovanja in rekreacijsko zdravljenje v toplicah

Mnenja udeležencev

Mirko GRUDNIK,
"Transportna in gradbena
dejavnost" - TOZD Promet

"Letoval sem v BIOGRADU, od 1. do 11. julija - z ženo.

Stanovala in jedla sva v žalskem letovišču. V njem so enodružinske vikend hišice in restavracija z bifejem. Do plaže letovišča pa sva od najine hišice - v njej sva bila sama - imela le kakšnih pet minut hoje.

S stanovanjem sva bila zadovoljna, s plažo še bolj, s hrano pa ne, saj je bila zelo enolična, posebno prve štiri dni. In še po celo uro si moral čakati na postrežbo, ker je osebje v restavraciji večidel bilo staro in maloštevilno.

Kako je bilo z redom in čistočo?

Hišice smo si letovalci morali pospravljati in čistiti sami, kar pa - vsaj nama - ni bilo težko. Le ponekod razbite šipe na oknih hišic in že precej stara in obrabljena notranja oprema so lahko koga spravliale v slabo voljo. Tudi sanitarije so bile še kar v redu. Čeprav skupne, so bile precej dobro urejene in čiste. Enako lahko rečem tudi za plažo letovišča. Ta je peščena in lepo položna proti morju. Zraven nje je tudi čolnarna, ki je redno obratovala, v bližini pa smo imeli še trgovino in dva bifeja.

Če bi še šel v to letovišče?

Bi, samo za boljšo hrano in postrežbo bi bilo treba poskrbeti. Saj kraj in okolica sta lepa - in živa, ker sov bližini še druga delavska letovišča, na primer jese-

niško in beograjsko, ki pa so precej boljše urejena!

Kaj sva počela poleg kopanja in sončenja?

Na letovanje sva šla s svojim avtom, zato sva se lahko vozila na izlete. Večkrat sva bila v mestu, v Biogradu, kjer je več kinodvoran pa restavracij in hotelov, v katerih so ob večerih prirejali zabave s plesom. Obiskala sva tudi slapove Krke, do katerih iz Biograda z avtom ni več kot eno uro vožnje. Z ladjo pa sva obiskala tudi nekaj otokov.

Možnosti za športno rekreacijo na kopnem?

V žalskem letovišču in bližnji okolici nisem videl urejenih igrišč, tudi za otroke ne. Kakšno igrišče pa bi seveda prišlo prav.

Če sem ob prijavljanju za letovanje imel težave?

Za nekatere kraje je bilo razpisanih premalo prostih mest. Na primer, jaz sem se hotel prijaviti za letovanje v prikolicah na Lošinju, a je bilo že vse zasedeno.

Če bi šel tudi na organizirano letovanje v letnih ali zimskih planinskih letoviščih?

Ne. Raje grem ob dela prostih dnevih z avtom za dan ali dva na izlet v bližnje hribe; na Kope, Golte ali kam drugam.

Rekreacijsko zdravljenje v toplicah za naše delavce?

Meni zdravljenje še ni bilo potrebno. Kolikor slišim naše delavce, ko se vozijo na delo ali z dela, pa bi rekli, da je do letošnjega leta bilo to zdravljenje pri nas zadovoljivo organizirano. Letos - pravijo - pa je zdravniška komisija v našem zdravstvenem domu skoraj vse kandidate silila v Topolšico, namesto da bi upoštevala tudi njihove želje glede kraja zdravljenja in posameznim zdravnikom dopustila svobodno odločitev pri pošiljanju v toplice. To siljenje se mi ne zdi pošteno."

Mirko Grudnik dela pri nas od 1965. leta, ves čas v avtoparku; oziroma zdaj v delovni organizaciji "Transportna in gradbena dejavnost" - TOZD Promet. V našem avtoparku se je tudi izučil. Njegov osnovni poklic je avtomehanik, že pred leti pa je opravil tudi izpit za voznika težjih motornih vozil in zadnji dve leti vozi avtobus - največ na progi med obema jaškoma. Predtem pa je bil šofer tovornjaka in je vozil naš premog v Avstrijo.

O svojem zdajšnjem delu in delovni organizaciji "Transportna in gradbena dejavnost" nam je povedal:

"Od začetka pomladi do sedaj smo šoferji avtobusov imeli dela čez glavo, ker smo poleg rednih prevozov naših delavcev morali opravljati še razne izletniške prevoze, ne da bi dobili zraven še kak avtobus. Pa tudi sedaj imamo veliko dela, saj moramo voziti tudi vse sobote in včasih še ob nedeljah. Upamo, da bo potem, ko bomo dobili še en avtobus - novega krpana, ki smo ga sklenili naročiti - boljše. Kljub temu pa še kar gre; osebni dohodki niso tako slabi, ker za deljen delovni čas in nadurno ter nočno delo vsak osmi teden - vse to je obvezno za nas, šoferje avtobusov - dobimo dodatek.

Naša nova organiziranost?

Zaenkrat se pri poslovnih rezultatih še ne pozna, pričakujemo pa, da se bo, ko bomo začeli delati v naši novi servisni hali. To pa še ne bo tako kmalu, saj sprednjega dela hale - garderob, kopalnice in jedilnice - še pošteno graditi niso začeli, čeprav bi hala morala biti v celoti izgrajena že lani oktobra. Denar je bil - pravijo - le dovolj cementa ni bilo mogoče dobiti ...

O naši novi organiziranosti pa je treba reči še tole! Delavci se bojimo, da je takšna, kot je, preozka - premalo povezana z drugimi sorodnimi organizacijami združenega dela v občini Velenje. Recimo s KOC Velenje, ki - kakor slišim - namerava v bližini gasilskega doma v Velenju graditi podobno servisno halo, kot jo gradimo mi!"

Milan FAKIN,
RLV - TOZD Transport

"Letoval sem v KAČJAKU, od 20. junija do 1. julija - z ženo, sinom in hčerko; sin hodi v osmi, hčerka pa šesti razred osnovne šole.

Jedli smo v hotelu "Danica", stanovali v turističnem naselju z vikend hišicami zraven tega hotela, plažo pa smo imeli le malo proč.

Z vsem smo bili zelo zadovoljni - s stanovanjem, hrano in plažo.

Kakšno plažo smo imeli?

Bolj kamnito kot peščeno, a kljub temu nam je zelo ugajala; veliko bolj kot plaža, ki smo jo imeli v Jadranovem, kjer smo letovali pred petimi leti.

Kakšni sta bili hrana in postrežba v hotelu?

Odlični - hrana je bila tako kvalitetna, kot sem jo imel, ko sem bil zaradi želodca na okrevanju v Rogaški Slatini. Pa tudi čakanja ni bilo nikoli: takoj so nam postregli.

V katerih okoliških krajih smo bili?

Ogledali smo si Crikvenico, Selce in tudi Novi Vinodolski. Najbolj všeč pa nam je bilo v Selcah; zato, ker je v tem mestu toliko zelenja in ker je vse bolj poceni kot v drugih mestih tam okoli.

Če so v našem letovišču bili tudi kakšni športni objekti?

Seveda; k hotelu, v katerem smo jedli, je spadalo igrišče za mini golf, kegljišče in še druga igrišča. Vsak

dan razen v ponedeljek je bil v hotelu tudi ples. A mi smo raje stikali po obali za školjkami in morskimi zvezdami ... Glejte, tamle na steni je posušena morska zvezda, ki smo jo prinesli domov. Ani lepa? ... Jaz sem že zjutraj ob petih vstajal in zapuščal letovišče ...

Kakšne so naše želje za prihodnje letovanje?

Z Danico, hčerko, bi zopet rada šla v Kačjak, žena - Pavla ji je ime - pa v Selce. Pa še to si bi želeli, da bi tudi za Selce, Crikvenico in Kačjak bil urejen avtobusni prevoz, saj se za te kraje vedno nabere precej naših delavcev, ki nimajo svojega avta.

Če sem imel kak problem ob prijavljanju za letošnje letovanje?

Ja, imel sem ga - nadzornik me je vpisal za Fieso, a potem se je izkazalo, da nisem vpisan ne za Fieso ne za kak drug kraj. In če si ne bi nazadnje sam uredil prijave v upravi Družbene prehrane in gostinstva, letos sploh ne bi letovali. Enako se je zgodilo tudi enemu od mojih sodelavcev.

Zdravljenje med dopustom v toplicah?

Povedal sem že, da sem se zaradi želodca enkrat že zdravil v toplicah, in to v Rogaški Slatini. Takega zdravljenja pa bi bil kmalu zopet potreben. Invalid sem; nogo mi je zmečkalo v jami in v križu sem slab.

A ne vem, če bi Topolšica, kamor zdaj pošiljajo večino kandidatov za toplice iz naše občine, bila najboljša za križ. Rudarji zelo kritizirajo. Pravijo, da je voda v Topolšici za zdravljenje križa premalo topla. Za greto pa tudi niso navdušeni, ker si bojda tako vodo lahko privoščijo doma v kopalnici. Rad bi, da bi naši zdravniki odkrito povedali, za kaj je voda v Topolšici zares dobra."

Milan Fakin je KV kopač in dela v našem rudniku od 1962. leta; do leta 1972 je delal na čelih, večinoma klasičnih, od takrat dalje pa zaradi zdravstvenih vzrokov dela pri jamskem transportu. Ko nam je o tem pripovedoval - med pogovorom sta ves čas sedeli zraven njegova žena in hči, proti koncu pa je prišel še sin - je rekel, da ga še vedno skomina po delu na čelu. In to najbolj zaradi tega, ker na čelu v jami več veljaš. Če si pri transportu, pa še vedno slišiš prizvok "laufer". Tako je potem pa je dejal:

"A v zadnjih letih smo tudi pri jamskem transportu materiala in proizvodne opreme dosegli velik napredek. Navadne tirne proge smo na najpomembnejših odsekih zamenjali z visečo tračno progo in na ta način transportni učinek povečali za več kot dvakrat. Recimo, naša skupina je prej morala pošteno delati, da je v eni izmeni dostavila odkopom 11 cick materiala, zdaj - po viseči tračni progi - pa jih na enaki relaciji običajno dostavi 24; če divje poprime, pa tudi 28. Kljub temu pa pri dostavi materiala na odkope še vedno prihaja do problemov. Na primer, v jami Pesje, kjer delam, smo nedavno selili OKP; v progi, po kateri smo ga selili, pa so montirali 120-metrski transportni trak. In ob vsem tem so na odkopih hoteli, da jim sproti do-

stavljamo še material!"

Proti koncu razgovora smo se z rudarjem Milanom pogovarjali še o obveščanju v REK Velenje, našem sindikalnem športu in nedavnih napadih javnih sredstev obveščanja na vodstvo velenjskega nogometnega kluba Rudar.

Kaj nam je o tem povedal?

O obveščanju v REK Velenje je menil: "Precej je razvejano, a pred zbori in sejami velikokrat prepozno, na sestankih v jami pa tudi ni časa za podrobno seznanjanje in razpravo." Prednost sestankov v jami je po njegovem mišljenju le v tem, da se jim posamezniki ne morejo izogniti. Ko smo ga vprašali, ali bere tudi Naš čas, pa je dejal, da ga, če ga še dobi v trafikah na Jašku Preloge. Iz tega bi lahko sklepali, da v tej trafikah naročajo premalo izvodov Našega časa.

O našem sindikalnem športu je dejal, da se zanj zelo zanima in da pri njem tudi aktivno sodeluje, in sicer pri streljanju. Ob tem pa je še pripomnil: "Športna karta REK Velenje bi morala veljati tudi za velenjsko smučišče, ker nas je precej takih, ki bi karto kupili ravno zato, da se bi lahko smučali na njem."

O nedavnih napadih RTV in dela tiska na vodstvo NK Rudar je menil: "Če bodo zaradi njih nogometaši Rudarja začeli boljše igrati, so bili koristni, drugače ne. Saj za nogomet se poleg veliko drugih Velenjčanov zelo navdušuje tudi marsikateri rudar; jaz že. In zato se da razumeti, da se v Velenju potegujemo za nastopanje domačega nogometnega moštva v zvezni ligi, saj si le na tak način lahko zagotovimo ogled dobrih nogometnih tekem v Velenju."

Ob koncu razgovora pa je dejal:

"Ko je ravno priložnost, bi rad omenil še, kako lep izlet smo letos imeli delavci jamskega transporta v jami Pesje. Z malo prihranjenega denarja od lani in z denarjem, ki smo ga letos namenili za sindikalni izlet, smo organizirali avtobusni izlet v Kumrovec in Stubico, med potjo pa smo si ogledali še gradbišče nuklearne elektrarne v Krškem.

Od 50 delavcev nas je šlo na izlet 30 in še žene so imeli nekateri zraven. Kaj vse smo videli lepega in velikega, namesto da bi kot prejšnja leta večino denarja za sindikalni izlet šlo za pijačo!"

Dani ČEPELNIK,
TEŠ - TOZD Pogon
III. faze s pripravo vode

"Letoval sem v počitniškem domu REK Velenje v Crikvenici, v juliju - z ženo."

Hrana je bila zelo dobra; veliko boljša, kot smo jo imeli med lanskim letovanjem na Pagu. Tudi postrežba je bila dobra; na noben obrok ni bilo treba čakati. Sobe pa niso bile najboljše urejene. V marsikateri je bilo razbito ogledalo in kaka luč ni gorela. Postelje pa so bile v redu, ker so nove.

Plaža pri domu pa je kamnita. Vedno je bila tudi čista; le malo premala je.

Čistoča?

Povsod - v sanitarijah, ki so v tem našem domu skupne, sobah in v okolici doma - je bilo čisto.

Športni objekti?

Teh pa v našem crikveniškem domu ni in tudi v okolici jih nisem videl, čeprav bi vsaj kakšno igrišče za igre z žogo bilo nujno. Sploh bi ta naš dom bilo treba bolj urediti in razširiti še za eno dependanso, saj je ta, ki jo že imamo, za avgust in julij takoj zasedena.

Možnosti za ples?

V domu niso prirejali plesov; kdor se je hotel kdaj zavrteti, je moral iti v Crikvenico ali Selce.

Če bi šel na dopust tudi v hribe?

Navdušen bi bil za možnost, da del dopusta preživim v kakem planinskem letovišču, vendar zimskem in ne preveč oddaljenem. Samo za to bi morali zainteresirani vedeti nekaj mesecev prej, da bi se lahko dogovorili za potrebno število dni dopusta.

Kdaj in kako v elektrarni planiramo letne dopuste?

Ob razpisu letovanj, torej v skladu z željami delavcev, seveda pa tudi tako, da dopusti ne ovirajo izpolnjevanja letnega proizvodnega plana in plana remontov elektrarne. Zaradi slednjega pa posebno pogonski delavci TEŠ le stežka dobimo manj kot teden dni dopusta."

•

Dani Čepelnik je KV ključavničar; izučil se je v RŠC Velenje - v TE Šoštanj pa je začel delati leta 1974. Njegovo delo v TEŠ je dežuranje pri turbinskih napravah 275-megavatnega bloka; se pravi, bloka III. faze.

Ko smo ga vprašali, ali se pogonski moštvi tega bloka in bloka nove, IV faze med seboj že zamenjujejo - o tem je bil govor ob ustanavljanju temeljnih organizacij TE Šoštanj - je dejal, da zaenkrat to še ne pride v poštev.

Od problemov, ki najbolj vznevoljijo pogonsko osebje v TEŠ, pa je omenil nepredvidene odsotnosti od dela (zaradi bolezni, nekajdnevni vojaških vaj in drugih takih vzrokov). "Zgodi se, da mora kdo od nas tudi po 24 ur skupaj delati, kadar več pogonskih delavcev nepričakovano ne pride na delo," je dejal.

Pripovedoval nam je tudi, kako v TE Šoštanj napreduje uresničevanje programa za izvajanje določb zakona o združenem delu v REK Velenje. Pri tem se je pohvalno izrazil o organizatorjih javnih razprav v TE Šoštanj o predlogih splošnih samoupravnih aktov, ki jih morajo delavci elektrarne sprejeti v okviru uresničevanja tega programa. Omenil pa je tudi, da so delavci v elektrar-

ni proti predlogu, po katerem naj bi bilo v delovni skupnosti skupnih služb delovne organizacije TEŠ kar šest inženirjev, v neposredni proizvodnji pa zato na nekaterih ključnih mestih nobeden.

Dosti je vedel tudi o problematiki delovanja organizacije ZSMS v TE Šoštanj. Povedal je tudi: "Ravno včeraj (14. novembra!) smo razrešili organe dosedanje, ene osnovne organizacije ZSMS v TE Šoštanj in se dogovorili za ustanovitev osnovne organizacije ZSMS v vsaki nanovo ustanovljeni TOZD in delovni skupnosti skupnih služb DO TEŠ; prav tako pa tudi za organe posameznih osnovnih organizacij (predsedstvo) in skupne organe osnovnih organizacij (konferenco in predsedstvo)."

Ob tem pa je potožil, koliko časa mu vzamejo mladinski in drugi sestanki. "Vendar," je dejal, "so tudi koristni; na njih se dogovorimo za aktivnosti, ki ne ostanejo samo na papirju."

Recimo, mladi iz TEŠ precej sodelujemo z mladimi iz zdravilišča Radenci, ljubljanske Jutranjke pa z osnovnimi organizacijami ZSMS iz drugih delov REK Velenje in EGS; in to predvsem na športnem področju in z izmenjavo ekskurzij."

Prek našega glasila pa je še posebej želel opomniti na tale dva problema:

- na prepočasno napredovanje priprav za prehod na delitev osebnih dohodkov po delu v vseh delovnih enotah REK Velenje;

("Za ta prehod smo pogonski delavci TE Šoštanj izredno zainteresirani, saj smo pri delitvi OD še vedno izenačeni z 'režijci'," je dejal.)

- na neurejeno toplo malico za delavce nočnih delovnih izmen med tednom in vseh dežurnih delovnih izmen v dela prostih dneh.

(Ta njegova pripomba se nanaša na delavce, za katere je topla malica v drugih delovnih izmenah urejena.)

Ob sklepu pogovora pa nam je dejal, da bo, kolikor je v njegovi moči, spodbujal vsaj svoje sovrstnike v TE Šoštanj k dopisovanju za naši glasili Informator in Rudar.

Ivan KUMER,
TEŠ - Pogon I. in II. faze
s transportom premoga

"Letoval sem v VRSARJU, od 31. julija do 10. avgusta - z ženo in najmlajšo hčerko, ki hodi v trgovsko šolo."

Z našega obiska zdravilišča v Topolšici ob letošnjem dnevu rudarjev, 3. juliju

Koliko otrok imava?

Tri hčere. Starejši dve obe delata pri elektrarni; ena v obratu družbene prehrane – ena pa v skupnih službah. In tudi žena dela v elektrarni; čistilka je. Tako smo iz naše družine kar štirje zaposleni pri elektrarni.

Če smo bili zadovoljni z letovanjem v Vrsarju?

Zelo smo bili zadovoljni – vsi trije. Še bi šli v isto letovišče.

Hrana je bila dobra, postrežba tudi – nič ni bilo treba čakati; pa še po več jedilnikov smo imeli na izbiro.

Stanovanje je tudi bilo v redu. Stanovali smo v eni od vrstnih letovalnih hišic turističnega podjetja "Anita". Restavracijo pa smo imeli koj zraven. V njej je vse dni razen ob ponedeljkih bil zvečer ples. In tudi bar je bil v njej, v njem pa seveda vse zelo drago.

Sanitarije?

V vsaki hišici je bila kopalnica s straniščem.

Čistoča?

Povsod so skrbeli zanjo. Tudi na plaži zraven letovišča. Ob njej pa bi bilo treba očistiti kamenje in urediti še kak del obale. Saj takšna, kot je zdaj plaža pri tem letovišču, je premala; obala s plitvino ob njej pa je tako kamnita, da se na njej hitro potolčeš.

Kako smo potovali v letovišče in nazaj?

Avto imamo in tako smo šli z njim.

Kje smo avto parkirali?

V letovišču; pred hišico, v kateri smo stanovali ali pa na robu borovega gozdiča v bližini. S prostorom za parkiranje sploh nismo imeli težav; za avto smo vedno lahko našli prostor v senci.

Športni objekti?

Teh pa v tem letovišču in bližnji okolici ni, tudi otroških igrišč ne. Kaka dva kilometra proč, v "Zeleni laguni" in "Plavi laguni", pa jih je cela vrsta.

Če sem si želel kakšno igrišče v letovišču ali v bližini?

Ne, ni mi veliko do športa. Raje sem kam šel in si kaj ogledal. Bil sem tudi na letalskem mitingu, ki so ga v tistih dneh priredili blizu nudističnega naselja v Vrsarju. Na sporedu so bili v glavnem skoki na cilj. Tudi ženske so skakale in ena med njimi je takrat opravila tisoči skok.

Kako bi naj organizirali letovanja v bodoče?

Do sedaj so jih kar dobro. V takih letoviščih, v kakršnem smo mi bili letos, pa bi bilo treba rezervirati še več mest. Zadnjih nekaj let smo bili vsako leto kje na letovanju, in rečem lahko, da bo z Vrsarjem le malo-kdo nezadovoljen. Lansko leto smo bili v Filipjakovu, predtem dvakrat na Rabu, še prej pa v Crikvenici. Tudi v teh krajih smo se dobro počutili. Le s Filipjakovom nismo bili najbolj zadovoljni. To pa zaradi sob, ki smo jih dobili. Bile so precej pomanjkljivo oprem-

ljene. In še tista oprema, ki je bila v njih, je bila močno obrabljena. Plaža, na katero smo hodili v Filipjakovu, pa je boljša, kot smo jo letos imeli v Vrsarju. Lepo položna je proti morju in peščena.

Prijavljanje za letovanje?

Jaz nisem imel nobenih težav. Prijavil sem sebe, ženo in hčerko za Vrsar in prvo izmeno v avgustu, in ko je prišel čas za to, smo šli. Pride pa do težav, vem. A največ zato, ker mnogi cincajo z odločitvijo, kam in kdaj bi naj šli. Nekaj pa tudi zato, ker včasih res ne veš, ali se jih bo za kraj, kamor bi rad šel, prijavilo toliko, da se bo letovanje splačalo organizirati.

Letno ali zimsko letovanje v hribih?

Jaz ne bi šel. Najbrž pa tudi žena in hčerka ne bi bili preveč navdušeni za tako letovanje. Na deželi že tako in tako živimo. In tudi hribe imamo blizu. Ne rečem, da ne grem rad v hribe, a le za kak dan ali dva.

•

Rekreacijsko zdravljenje v toplicah?

Zelo zadovoljni smo lahko, da se nam je tako blizu odprla možnost za tako zdravljenje; da smo se zopet spomnili na vrelec v Topolšici. Ali ne bi bilo škoda, da bi zdravilne vode v Topolšici ne izkoristili ...

Tudi za borce NOV je nanovo odprto zdravilišče v Topolšici velika pridobitev. Zdaj jim bomo lahko precej lažje omogočili, da si od časa do časa izboljšajo med vojno načete telesne sposobnosti in zdravje. Glejte, letos do sredine jeseni je iz naše občine bilo v toplicah že okrog 100 članov Zveze borcev NOV, kar je dosti več kot prejšnja leta v enakem času; to pa v veliki meri ravno zaradi nanovo odprtega zdravilišča v Topolšici. Zdravljenja v toplicah pa bi bilo potrebnih še dosti več članov Zveze borcev. To lahko trdim; predsednik krajevnih organizacij Zveze borcev Ravne sem in zato vem, kakšne so potrebe med člani Zveze borcev v Ravnah in celi občini po zdravljenju te vrste.

Kar se tiče rekreacijskega zdravljenja v Topolšici na splošno, pa bi rekel, da ni čisto prav, ker skoraj vse sili v Topolšico. Malo bolj bo le treba premisliti, kje bo komu bolj koristilo in kje se bi boljše počutil.

Če sem tudi jaz bil v partizanih?

Bil, od 8. novembra 1944 naprej; 17 let sem bil star, ko sem šel.

•

Ivan Kumer je operater centralne komande elektrarniškega transporta premoga. "Vodenje vseh naših transportnih naprav za premog je zdaj avtomatsko, elektronsko. Sistem naprav za transport premoga se je z izgradnjo IV. faze tudi močno razširil; pravzaprav imamo zdaj čisto nov sistem transporta premoga!" je povedal in tako dal vedeti, da pozna tudi prejšnje elektrarniške transportne naprave za premog.

Kako pa jih tudi ne bi poznal, saj je 20 let delal s stroji na deponiji premoga TE Šoštanj. "Bil sem žerjavist 'Gradisa' na gradbišču I. faze TE Šoštanj in tako 'zno-

sil vkup' skoro vso I. fazo elektrarne, potem pa sem kot žerjavist pri elektrarni kar ostal," je na kratko pojasnil, kako je prišel v TE Šoštanj.

Za delo, ki ga sedaj opravlja, ima tudi potrebno strokovno izobrazbo, saj je od KV ključavničarja napredoval do VK kovinarja, nedavno pa je končal še uvajalni tečaj. "Od avgusta kot operater centralne komande transporta premoga že delam samostojno," je povedal.

Ko smo ga vprašali, kdaj so slabo razpoloženi pri transportu premoga, pa je rekel: "Kadar je vreme slabo, ker v slabem, vlažnem vremenu premog večkrat zasuje in zadela presipe."

Kljub temu je s svojim delom zadovoljen. Pravi pa, da je najboljša delovna izmena v elektrarni četrta; to je, tisti teden, ki je po treh tednih dela - prost! Zares pa je ob tem dejal: "Vsi, ki delamo v več izmenah, bi morali za to nekaj dobiti že pri osnovi OD, ne pa da smo upravičeni samo do nočnega dodatka."

Ko smo ga vprašali, kako napreduje v elektrarni novo samoupravno in delovno organiziranje, pa je menil podobno kakor Dani Čepelnik; rekel je: "Dobro; le s tem se delavci v proizvodnji ne strinjamo, da so toliko inženirjev predvideli za skupne službe delovne organizacije, v proizvodnji pa na važnih mestih zato ne bo nobenega."

In še tole je ob tem rekel: "Pa računalniška obdelava podatkov! Ali je res potrebna za vse; tudi za reči, ki le vsake kvatre enkrat pridejo v poštev?"

Beseda je nanesla tudi na delovanje delegatskega sistema v krajevnih skupnostih in občini. In Ivan Kumer je rekel: "Res je, da ne deluje, kakor bi moral; stikov delegatov s krajani, občani je premalo. Zakaj pa? Zato, ker ko je treba iti na kak zbor, jih pride le nekaj. Ko pa se potem kaj odloči, tisti, ki jih ni bilo, najbolj vpijejo: 'Ni nas bilo zraven: kakšen delegatski sistem pa je to ...'"

Uredništvo

PRIHODNJIČ NADALJEVANJE!

Uresničevanje določil
zakona o združenem delu
v REK Velenje

Zakon nam daje
pravice, obenem
pa nas obvezuje

Zakon o združenem delu daje delavcem v združenem delu pravico do dela z družbenimi sredstvi, obenem pa jih obvezuje, da z njimi kar najbolj gospodarijo. To je, da z njimi omogočajo temeljnim organizacijam čim večji dohodek. Pri tem pa o dohodku temeljnih organizacij lahko odločajo le delavci temeljnih organizacij, in

to v skladu z rezultati svojega živega in minulega dela. Zakon torej delavce v združenem delu obvezuje, da pri uresničevanju zakona ustvarjalno iščejo najboljšo samoupravno in dohodkovno povezanost temeljnih organizacij in oblike urejanja ekonomskih in drugih tokov družbene reprodukcije.

V REK Velenje smo zakon tako tudi razumeli in si zadali tudi program za izvajanje določb zakona. Pri tem smo imeli pred očmi vso resnost naloge, ki pri spreminjanju sedanje prakse in navad terja kar najbolj intenzivno delovanje vseh družbenih dejavnikov za potrebno preobrazbo dosedanje delovne organizacije REK Velenje in razmerij v njej.

V obširnih razpravah na svojih zborih so naši delavci ocenili pogoje in možnosti za organiziranje 23 delovnega procesa v 23 temeljnih organizacij združenega dela. Prav tako so ocenili, naj te temeljne organizacije dalje združujejo delo in sredstva v 7 delovnih organizacijah, le da sta EFE in TISK enoviti; delovne organizacije pa naj se naprej povežejo v sestavljeno organizacijo

Mirko Bizjak: "Zakon nam daje pravice, obenem pa nas obvezuje

združenega dela REK Velenje.

Sedaj so že ustanovljene vse predvidene temeljne organizacije in izvoljeni njihovi delavski sveti s predsedniki, potrjeni pa so tudi vršilci dolžnosti vodij nanovo organiziranih temeljnih organizacij in delovne skupnosti RLV "Zračenje" ter vršilca dolžnosti direktorjev obeh enovitih delovnih organizacij. V skladu s sklepi zborov delavcev pa so že v razpravi predlogi samoupravnih sporazumov o združitvi temeljnih organizacij v delovne organizacije, predlog samoupravnega sporazuma o združitvi delovnih organizacij v sestavljeno organizacijo REK Velenje ter predlogi sporazumov o združevanju dela delavcev v delovne skupnosti delovnih organizacij in sestavljene organizacije.

Najpozneje do 8. decembra pa bodo izvedeni referendum, na katerih se bodo delavci odločali o sprejetju naštetih samoupravnih aktov - s tem, da bodo delavci v temeljnih organizacijah odločali tudi o sprejetju statutov svojih temeljnih organizacij in samoupravnega spo-

razuma o razdelitvi sredstev, pravic in obveznosti; v predvidenih delovnih skupnostih pa tudi o sprejetju sklepov o organiziranju teh skupnosti, nato pa bodo izvedli volitve v organe upravljanja.

V naslednji fazi, med 16. in 20. decembrom, bodo v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih referendum, na katerih bi naj delavci sprejeli: samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev delovnih skupnosti in temeljnih organizacij; samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke ter samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih pri ustvarjanju in razporejanju skupnega prihodka pri proizvodnji in prodaji električne energije (68. člen zakona) in samoupravni sporazum o pogojih za pridobivanje dohodka (56. člen zakona).

Delavski sveti pa bodo do konca tega leta morali sprejeti tudi pravilnik o razporejanju čistega dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke ter pravilnik o organizaciji in kategorizaciji del in nalog.

To so tiste najvažnejše naloge, ki jih moramo opraviti še v decembru, da bomo lahko brez bojzani in ovir začeli z delom v 1978. letu. Še posebej je treba opozoriti na to, da morajo vse temeljne organizacije imeti do konca leta 1977 merila za merjenje svojega dela in udeležbe v skupnem prihodku skupnega proizvoda.

Poudaril bi tudi, da moramo vse naloge, ki jih je treba po zakonu izpolniti do konca leta 1977, opraviti čim boljše. Se pravi, poskrbeti moramo, da bo čim manj začasnih rešitev oziroma čim manj potreb po poznejših popravkih.

Poleg pospešenega uresničevanja določil zakona o združenem delu se moramo takoj lotiti tudi izdelave predloga plana proizvodnje za 1978. leto. Že iz predloga elektroenergetske bilance Slovenije za prihodnje leto je razvidno, da je za našo termoelektrarno predvidena proizvodnja 3 milijarde 390 milijonov kilovatnih ur električne energije, kar je 46,5 odstotka vse električne energije, ki bi jo naj v Sloveniji proizvedli prihodnje leto. To tudi pomeni, da bi za proizvodnjo tolikšne količine električne energije morali pokuriti okrog 90 odstotkov vsega premoga, ki ga bi naj pridobili v našem rudniku v prihodnjem letu.

Ker so pred nami še druge pomembne naloge (v zvezi z investicijami; najpozneje v drugi polovici prihodnjega leta bi morali začeti tudi z deli za premestitev jaška Preloge), pri izdelavi letnega plana za leto 1978 vsekakor ne bomo smeli zamujati!

Mirko Bizjak, glavni direktor

V NEKAJ VRSTAH

Zahvala delavcem RLV

Krajani Janškovega sela se vsem, ki delate v rudniku lignita Velenje, iskreno zahvaljujemo za denarno pomoč pri kritju stroškov izgradnje in asfaltiranja ceste.

Z letne konference članov ZSMS v nanovo organizirani delovni organizaciji PLASTIKA, ki je bila prejšnji petek, 18. novembra.

ZGORAJ od leve proti desni - Zdravko LATINVIČ, predsednik predsedstva konference nanovo ustanovljenih osnovnih organizacij ZSMS v delovni organizaciji PLASTIKA; Anica KRENKER, zapisnikar letne konference; Irena GOMILŠEK, predsednik predsedstva nanovo ustanovljene skupne osnovne organizacije ZSMS TOZD "Plastični izdelki" in DSSS delovne organizacije PLASTIKA; Jože OVNIK, predsednik predsedstva osnovne organizacije ZSMS TOZD "Kovinski izdelki in galanterija"

Več o tej konferenci v eni od prihodnjih števil Informatora!

Hvaležni smo vam za vaše razumevanje in vam želimo še mnogo delovnih uspehov.

Srečno!

Predsednik pripravljalnega odbora za izgradnjo in asfaltiranje ceste "Janškovo selo"

Stane Borovšak

Prodajam

- odlično ohranjen šivalni stroj SINGER, v omarici - za 100 starih tisočakov;
- zelo udobno ležalno garnituro - za 150 starih tisočakov; in
- magnetofon TOMSON - za 100 starih tisočakov.

Mišo Skornšek (Kraigherjeva 2, Velenje)

Preklicujem veljavnost

- delovne izkaznice REK Velenje št. 037 036 - Alojz Hoheger (Kersnikova 2, Velenje).

Smučarjem v REK Velenje

Komisija za šport in rekreacijo REK Velenje bo med zimskimi šolskimi počitnicami, od 21. do 28. januarja, organizirala za delavce REK Velenje in njihove družinske člane smučanje v italijanskih Dolomitih. Na lepih smučiščih v okolici kraja Passo Tonale, ki se razprostirajo med nadmorskima višinama 1 886 in 3 060 metrov, bodo udeleženci lahko smučali prosto ali pod vodstvom smučarskih učiteljev iz REK Velenje.

Cena za posameznike, ki so stari več kot 15 let, je od 2 500 do 2 700 dinarjev (odvisno od izbire bivališča); za otroke do 15 let pa je cena za 20 odstotkov nižja.

V ceno so všteti stroški avtobusnega prevoza od Ljubljane do Passa Tonale in nazaj, 7 polnih penzionov, tedenska karta za gondolo, 2 dvosedežnici, 2 navadni sedežnici in 18 vlečnic. V kraju je poleg smučanja možno še marsikaj drugega; v hotelu so plavalni bazen, igrišči za tenis, več diskotečnih klubov, barov in drugih takih prostorov in objektov.

Prijavijo se lahko delavci REK Velenje in njihovi družinski člani, zadnji rok pa je 3. december.

Ob prijavi je treba plačati 500 dinarjev akontacije za osebo.

Prijave in akontacije sprejemata: Jože Grubelnik (v sobi 21 nad pošto Velenje, telefon 261) in Vili Podojsteršek v ESO (telefon 308); in sicer vsak delovni dan do vključno 3. decembra od 6. do 14. ure. Pri obeh je mogoče dobiti tudi podrobnejša pojasnila. (P. - G.)

Srečno!